

**Regularvm Vtrivsqve Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regula CCXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63232](#)

tur: nam in iis quæ sunt difficilis probationis: præsumptio-
nes coniunguntur ad corroborandam probationem secun-
dum Roma. in consi. 7. nu. 7. uersi. & ideo. Idem Roma.
consi. 76. nu. 5. & Alex. consi. 24. nu. 20. uol. 2. &c. præ-
rea. & c. cum causam de testib. Innoc. in c. in litteris ex-
tra de testibus cum aliis infinitis.

- 1 Fallit in factis quæ excedunt hominum memoriam u-
delicet in factis annorum 100. ut c. quid per nouale &c.
ueniens de uerb. signifi. nam fama in probatione domini
multū operatur. l. proprietatis. C. de probat. & libri anti-
qui plenam faciunt probationem, testes deponentes le-
gisse antiqua instrumenta in publicam formam, in quibus
apparebat quod tale prædium spectabat d. semp. & testes
de auditu a suis maioribus, etiā fidem faciunt maxime in
factis antiquis, sicut & fama & vulgi opinio pro ut Anch.
consi. 310. nu. 2. col. 2. uersi. & iste probationis.

R E G U L A C C X X I I I .

- 1 Venditio unius fundi facta duobus insolidum, ille præ-
fertur qui prius est, & reperiatur in possessione ipsius rei
emptæ, secundum tex. in l. quotiens. C. de rei uend. & l.
qui tibi. C. de hæredit. uel act. uendit. ratio quia ille cui
tradita est possessio, ille præfertur, quia dominium non
separatur a possessione. Bal. in l. ordinarii. C. de rei uen-
dica. Bar. in l. si de eo. s. fin. ff. de acquir. poss. Raph. Cu.
consi. 158. & consi. 49.

- 1 Fallit 1. in feudo, quia si res est data alicui in feudum,
& illamet postea detur alteri, & ultimus apprehendat pos-
sessionem, attamen primus possessionem habebit & ob-
tinebit. Ita Roma. consi. 70. uisis. col. 2. nu. 3. uersi. 3.
2 Fallit 2. d. regula locum non habere in persona ecclæ-
siastica uendente: ex quo primus emptor debet habere
rem emptam non obstante, q̄ secundus emptor primo pos-
sessionem consequutus fuerit. Ratio quia ecclesia debet
esse tutrix, & autrix iustitiae, ita Io. And. & Host. in c. con-
tineba-

- tinebatur de iis quæ sunt à prælat. s. consi. capituli, idem Roma. consi. 70. nu. 3. uersi. uel secundo. & consi. 298. circa præmissam. nu. 2. Felin. in c. cum olim. col. 3. de re iudic. idem Rom. rep. auct. similiter. col. i. uersi. 12. C. ad l. falcid.
- 3 Fallit 3. quando uenditor se constitueret præcario nomine possidere pro primo emptore, quia licet alteri uendat & secundo emptori possessionem tradiderit. Attamen primus præfertur propter dictam clausulam præcarii. Ita sing. Io. Andr. in addit. specul. in tit. de empt. & uendit. in s. sciendum in col. 16. uersi. hic dubitatur si iste uendat, hoc idem Angel. consi. 104. & in consi. 160. & in rubrica. C. de contrahi. empt. q. 16. nu. 16. Bal. & in l. quotiens, in quadam apostilla, q. not. de rei uend.
- 4 Fallit 4. quando uenditio est let facta personæ priuilegiæ ut puta ecclesiæ, uel personæ ecclesiasticæ, uel hospitali, quia eo tunc illa persona priuilegiata præfertur. Ita dicit glo. not. in l. siue autem s. si duobus. ff. de publi. act. & Ang. in s. uenditæ instit. de rerum diuis. cum aliis.
- 5 Fallit in pauperibus Christi, quia si res uendita fuie traditaq; d. emptori, qui rei uenditæ possessionem adeptus sit, isti pauperes tanquam primi, & potiores præferri debet secundo emptori. Ita Bal. & Ang. in d. s. si duobus, quod priuilegium est concessum personæ ob paupertatem, adiunctis ergo facultatibus perdit priuilegium. l. non tantum s. eos. ff. de excusat. tut. & ibi Bar. Alber. Bal. Iac. de Aren.
- 6 Fallit 6. in contractu matrimoniali, nam si puella promittitur uni personæ per uerba de præsent i, & postea secundo alteri promittatur & tradatur, utique primus contractus tenet & non secundus. Ita est tex. in c. fin. de sponsal. Federicus de Sen. in consi. 57. Felin. in c. i. col. 2. ut lit. non contesta. Mars. in sing. 82. incip. uolo tibi.
- 7 Fallit 7. quando in secunda uenditione fraus & dolus interuenisset, quia eo casu secunda revocata, primus ex omni iure debet præferri, & in possessionem & tenutam rei uenditæ poni debet, ut Alex. in d. s. si duobus. & Bal. in rubrica. C. de iis quæ in fraud. credit. in princ. num. 1. Mars. late in sing. suo 82. uolo tibi per totum.

S 4 8 Fallit

8 Fallit in impetracione beneficiorum ecclesie, nam
duo impetrauerunt unum & idem beneficium, ille utique
prefertur, qui primo impetravit, licet secundus posse
nem acceperit. Ita Dyn. in c. qui prior, extra de reg. in.
& tex. in c. vi. Sess. 23. Trident. & c. capitulum S. Crucis de
rescriptis ubi est tex. in terminis, qd tu nota.

R E G U L A C C X X I I I .

Vendere nemo compellitur: nec inuitus emere rem ali
quam t qui cogi potest. l. non enim ff. rerum Amot. & l.
nec emere. C. de iure deliber. & l. inuitum. C. de contra
hend. empt. & l. inuitus. ff. de reg. iur. cum aliis.

1 Fallit t. fauore reipublicæ. l. item uerberatum & in
Bal Ang. Alber. & Odof. ff. de rei uendicat. Boe. q. 322. no. 2.

2. Felin. in c. quæ in ecclesiarum, de constit.
2 Fallit etiam fauore religionis & piæ causæ. l. si quis fe
pulchrum. ff. de relig. & sumpt. funer. & l. utimur in fine. ff.
de sepul. uiolat. & l. i. ad fin. ff. ad municip.

3 Fallit in seruitute itineris in fundo empto, quia non ha
benti uiam uia danda est. secundum stat. Tar. in tract. 1.
l. ii. rubrica 24. Ac etiam Verouæ, Bassiani, & alibi secun
dum dispositionem statutorum. Old. Alber. & doct. in l. si
quis sepulchrō. ff. de uerb. signif. In relig. & sumpt. fune.
Boe. q. 322. no. 2. qd not.

4 Fallit etiam quando prædium uel possessiones uendi
tas quis habere non potest, sed illas habere intendit ex
iure prælationis pro ut late Bal. Affl. Mant. & ego in trac
nostro de iure prothom. satis copiose differimus.

5 Fallit etiam in illo qui exponit rem uetalem, ut sunt
hospites, uel qui in platea furmentum farinam, uel alias
res comestibiles uendendas exponunt, iste talis ibi ex
stens tenetur illas cui libet omnino uendere. Ita glo. not.
in l. non enim, la prima. ff. de act. rerum Amot. Imol. & lo.
Andr. in c. i. col. ult. de empt. & uendit.

6 Fallit etiam quando princeps habet rem communem
cum aliquo diuisibilem, quia sicut potest pro libito suz
volunt.